

**PRAKGINĖ ATMINTINĖ
SUBSIDIJOS NUO COVID-19 NUKENTĖJUSIOMS ĮMONĖMS**

Parengta 2021 m. vasario 19 d.

Karantino bei Lietuvoje paskelbtos ekstremalios situacijos metu daugelis Lietuvos įmonių susidūrė su didesniais ar mažesniais sunkumais bei tam tikrais iššūkiais, vienas iš jų – tai įveikti koronaviruso (COVID-19) sukeltas neigiamas pasekmes ir palaikyti savo veiklos gyvybingumą bei likvidumą. Todėl Lietuvos Respublikos Vyriausybė bei kitos institucijos daro viską, kad verslas sulauktų realios pagalbos, yra patvirtintas pagalbos verslui paketas. Tuo tikslu verslo teisės advokatų profesinės bendrijos „STRATEGUM Dargis ir partneriai“ teisininkė Rūta Malevskytė parengė ir dalinasi trumpa bei koncentruota informacija **APIE VERSLUI SKIRTAS SUBSIDIJAS BEI LENGVATINES PASKOLAS.**

PAGALBOS VERSLUI PRIEMONĖS

I. NEGRAŽINAMOJI SUBSIDIJA ĮMONĖS LIKVIDUMUI IŠSAUGOTI:

- Šios pagalbos verslui priemonės tikslas – padėti įmonei įveikti COVID-19 sukeltas neigiamas pasekmes ir išsaugoti įmonės likvidumą.
- Pareiškėjais gali būti nuo COVID-19 nukentėjusios įmonės, kurios atitinka vieną iš šių sąlygų:
 - 1) įmonės vidutinė mėnesio apyvarta nuo 2020 m. lapkričio 1 d. iki 2021 m. sausio 31 d., palyginti su tuo pačiu laikotarpiu 2019–2020 m. sumažėjo ne mažiau kaip 30 proc. (**didžiausias galimos skirti subsidijos dydis – 25 proc. nuo sumokėto ir / arba įskaityto GPM**, jei pareiškėjo už 2019 metus sumokėta GPM suma buvo daugiau kaip 2 000 EUR, **arba 500 EUR subsidija**, jei pareiškėjo už 2019 metus sumokėtas ir / arba įskaitytas GPM yra 2 000 EUR arba mažiau);
 - 2) įmonė įsteigta nuo 2019 m. lapkričio 1 d. iki 2020 m. lapkričio 30 d., ir nuo 2019 m. lapkričio 1 d. iki 2020 m. sausio 31 d. pajamų negavo, o jos pagrindinė ūkinė veikla įtraukta į karantino metu ribojamų ir netiesiogiai ribojamų ūkinių veiklų sąrašą (**didžiausias galimos skirti subsidijos dydis – 500,00 EUR**).
- Paraišką **vienkartinę, negražintinai subsidijai** gauti gali pateikti įmonės, kurios atitinka nustatytus kriterijus. Subsidija pareiškėjui gali būti skiriama, jeigu:
 - 1) pas pareiškėją 2021 m. sausio 1 d. ir subsidijų paraiškos pateikimo mėnesio pirmą dieną dirbo bent vienas darbuotojas;
 - 2) pareiškėjas iki 2020 m. sausio 31 d. už 2019 m. yra sumokėjęs ir (arba) įskaitęs bent dalį A klasei priskiriamo GPM į savivaldybės ir valstybės biudžetus;
 - 3) pareiškėjas subsidijų paraiškos pateikimo dieną ir tinkamų finansuoti pareiškėjų sąrašų sudarymo dieną nėra reorganizuojamas, dalyvaujantis reorganizavime, pertvarkomas, dalyvaujantis atskyrimo, bankrutuojantis, bankrutavęs, likviduojamas, likviduojamas dėl bankroto;
 - 4) pareiškėjas subsidijų paraiškos pateikimo dieną ir tinkamų finansuoti pareiškėjų sąrašų sudarymo dieną atitinka minimalius patikimo mokesčių mokėtojo kriterijus;
 - 5) pareiškėjas yra įmonė, registruota Lietuvoje arba įmonė, kuri yra Lietuvoje neregistruotas juridinis asmuo ar organizacija, tačiau jos nuolatinė buveinė įregistruota Mokesčių mokėtojų registre;
 - 6) pareiškėjas teisės aktų nustatyta tvarka yra pateikęs Juridinių asmenų registrai metinių finansinių ataskaitų už 2019 metus rinkinį.
- **Subsidija gali būti skiriama ne vėliau kaip iki 2021 m. birželio 30 d. Pareiškėjai subsidijų paraiškas gali teikti pagal VMI interneto svetainėje www.vmi.lt paskelbtus kvietimus, per „Mano VMI“ užpildant ir pateikiant nuo COVID-19 nukentėjusios įmonės subsidijos paraiškos formą.**
- Skirtos subsidijos įmonė negali naudoti dividendams išsimokėti, kapitalui išmokant lėšas pareiškėjo dalyviams mažinti, savoms akcijoms supirkti ar kitokiems mokėjimams iš kapitalo pareiškėjo dalyviams atlikti, taip pat paskoloms pareiškėjo dalyviams gražinti arba suteikti.
- Pažymėtina, jog į subsidiją negali pretenduoti žemės ūkio, žuvininkystės, akvakultūros sritys, kredito ir finansų įstaigos. Jeigu nors viena įmonės vykdoma ūkinė veikla priskiriama išvardytoms sritims, įmonei subsidija nėra teikiama.

- VMI, gavusi subsidijų paraišką, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas įvertina, ar pareiškėjas atitinka nustatytus reikalavimus ir apskaičiuoja galimos skirti subsidijos dydį.
- Visus nustatytus kriterijus atitinkanti savarankiška **įmonė subsidiją gaus per 18-38 darbo dienas nuo paraiškos pateikimo**. Mokesčių administratorius turi teisę per 5 darbo dienas nuo paraiškos pateikimo paprašyti įmonės pateikti papildomus paraiškos pagrįstumui įvertinti reikalingus duomenis.

Šaltinis/tiesioginė nuoroda: LR Vyriausybės nutarimas dėl Priemonės „Subsidijos nuo COVID-19 nukentėjusioms įmonėms“ lėšų skyrimo ir administravimo tvarkos aprašo patvirtinimo
<https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/d369ba10574a11eb9dc7b575f08e8bea>

II. PASKOLOS VERSLO SUBJEKTŲ APYVARTINĖMS IŠLAIDOMS FINANSUOTI:

- Šios pagalbos verslui priemonės tikslas – mažinti COVID-19 pandemijos poveikį įmonėms ir verslininkams, suteikiant paskolas verslo subjektų apyvartinėms išlaidoms finansuoti.
- **Paskola apyvartinėms lėšoms finansuoti yra teikiama lengvatinėmis sąlygomis, t. y. sumažintomis palūkanomis**, kurios priklauso nuo paskolos laikotarpio ir paskolos gavėjo statuso. Didžiausios palūkanos smulkiojo ir vidutinio verslo subjektams gali būti iki 0,69 proc., o didelėms įmonėms – iki 1,69 proc. Be to, paskolos sutarties sudarymo ir administravimo mokesčiai netaikomi, o paskolą ar jos dalį galima grąžinti anksčiau be papildomų mokesčių.
- **Vienam paskolos gavėjui gali būti suteikta tik viena paskola, kuri negali viršyti vieno mėnesio vidutinės apyvartos dydžio ir bet kuriuo atveju negali siekti daugiau kaip 100.000,00 EUR.**
- **Paskolų teikimo sutartis galima pasirašyti ne vėliau kaip iki 2021 m. birželio 30 d., o lėšos paskolos gavėjui yra išmokamos ne vėliau kaip iki 2021 m. rugsėjo 30 d. Maksimalus paskolos laikotarpis – 72 mėnesiai.** Paskola pradeda grąžinti po paskolos sutarties sudarymo praėjus ne daugiau kaip 6 mėnesiams. Paskolos grąžinimas gali būti atidėtas papildomai iš viso iki 6 mėnesių laikotarpiui, jei paskolos gavėjas sutinka sumokėti 100,00 EUR dydžio paskolos sutarties sąlygų keitimo mokesťį.
- Dėl šios pagalbos verslui priemonės gali kreiptis smulkiojo ir vidutinio verslo subjektai bei didelės įmonės, kurios atitinka Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytus kriterijus, kurių pagrindinis – įmonės vidutinė mėnesio apyvarta nuo 2020 m. lapkričio 1 d. iki 2021 m. sausio 31 d., palyginti su tuo pačiu laikotarpiu 2019-2020 m. sumažėjo ne mažiau kaip 30 proc. (naujai įsteigtų įmonių atveju – jų veiklos apribojimas).
- Pareiškėjas be kita ko turi atitikti šiuos kriterijus:
 - 1) pareiškėjas paraiškos pateikimo dieną atitinka minimalius patikimo mokesčių mokėtojo kriterijus;
 - 2) pareiškėjas teisės aktų nustatyta tvarka yra pateikęs Juridinių asmenų registrai metinių finansinių ataskaitų už 2019 metus rinkinį, pagal kurį yra vertinama, ar 2019 m. gruodžio 31 d. pareiškėjas nebuvo laikomas sunkumų patiriančiu;
 - 3) pareiškėjas paraiškos pateikimo dieną nėra reorganizuojamas, dalyvaujantis reorganizavime, pertvarkomas, dalyvaujantis atskyrimo, bankrutuojantis, bankrutavęs, likviduojamas, likviduojamas dėl bankroto, likviduotas.
- **Dėl paskolos reikia kreiptis į INVEGĄ pateikiant paraišką** ir kitus dokumentus per paraiškų teikimo sistemą. Kartu su paraiška reikia pateikti: smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaraciją (jeigu tai nėra didelė įmonė), duomenis apie įmonės akcininkus ir laisvos formos dokumentą, kuriame būtų nurodyti verslo subjekto ir su juo susijusių įmonių ryšiai, verslo planą, verslo subjekto valdymo organo sprendimą (direktoriaus įsakymą, akcininkų susirinkimo protokolą, vienintelio akcininko sprendimą ar kt.) dėl paskolos gavimo bei, jei reikia, dėl turto įkeitimo ir įgaliotų asmenų paskyrimo. Gali būti reikalaujama pateikti ir papildomus dokumentus.
- Paskola apyvartinėms lėšoms finansuoti gali būti nesuteikiama, jeigu verslo subjekto pinigų srautai nėra pakankami suplanuotoms išlaidoms, mokėjimams ir paskolai padengti.

Šaltiniai/tiesioginės nuorodos: INVEGA generalinio direktoriaus 2021 m. sausio 19 d. įsakymas Nr. B-14
https://invega.lt/wp-content/uploads/Tiesiogines-COVID-19-paskolos_aprasas-1.pdf;
<https://invega.lt/lt/paskolos/tiesiogines-covid-19-paskolos/>.

SVARBU

Yra numatytos ir kitos pagalbos verslui priemonės, pavyzdžiui - **paskolos kelionių organizatoriams bei apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų teikėjams**, kt. Taip pat dabar yra kuriamas antras pagalbos nukentėjusiems verslams paketas. Dar neaišku, ar bus numatytas dalinis nuomos mokesčio kompensavimas, kurio verslo subjektai bene labiausiai laukia, tačiau **yra svarstoma dėl subsidijų, kurias verslas galėtų panaudoti nuomos bei komunalinių mokesčių sąnaudoms padengti**.

Informaciją parengė -
**Verslo teisės advokatų profesinė bendrija „STRATEGUM Dargis ir partneriai“
teisininkė Rūta Malevskytė**

Kilus klausimų, galite kreiptis –
info@strategum.lt, ruta@strategum.lt arba telefonu + 370 657 54827